

Προτάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια της συνάντησης εργασίας με θέμα:

*«Η σημασία της δημιουργίας Δικτύου ΟΤΑ
για την προστασία της Βιομηχανικής Κληρονομιάς»*

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης εργασίας στις 3 Ιουλίου 2026, διατυπώθηκαν σημαντικές προτάσεις που αφορούν στη στρατηγική, στο διοικητικό μοντέλο και τα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ανάδειξη της βιομηχανικής κληρονομιάς.

Οι κυριότερες προτάσεις συνοψίζονται στους εξής άξονες:

1. Στρατηγική και Φιλοσοφία Επανάχρησης

- **Ριζική Μετατόπιση Παραδείγματος:** Προτάθηκε η μετάβαση από την αντίληψη του «ιστορικού κελύφους» στην αντίληψη του **αναπτυξιακού πόλου**.

Τα βιομηχανικά κτίρια δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως «νεκρά» μνημεία, αλλά ως μοχλοί τοπικής ανάπτυξης.

- **Ευέλικτες και Μικτές Χρήσεις:** Τα κτίρια αυτά θα πρέπει να φιλοξενούν σύγχρονες και βιώσιμες δραστηριότητες, όπως **πολιτισμό, καινοτομία και νεοφυή επιχειρηματικότητα**, αντί να μετατρέπονται αποκλειστικά σε μουσεία.
- **Σύνδεση με την Κοινωνία:** Προτάθηκε η διοργάνωση δράσεων όπως το **"Open House"** για να έρθουν οι δημότες σε επαφή με τα μνημεία, καθώς και η αξιοποίηση προφορικών μαρτυριών και αρχείων για τη σύνδεση με τη νέα γενιά.

2. Επιχειρησιακό και Διοικητικό Μοντέλο

- **Σύγχρονο Asset Management:** Υπογραμμίστηκε η ανάγκη για ένα καθαρό διοικητικό μοντέλο με τη χρήση ευέλικτων σχημάτων των ΟΤΑ που μπορούν να εγγυηθούν τη βιωσιμότητα σε βάθος χρόνου.
- **Συμμετοχή του Ιδιωτικού Τομέα:** Προτάθηκε η μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων μέσω **ΣΔΙΤ**, καθώς η χρηματοδότηση δεν μπορεί να εξαρτάται αποκλειστικά από το κράτος.
- **Χαρακτήρας του Δικτύου ΟΤΑ:** Το Δίκτυο πρέπει να λειτουργεί ως **επιχειρησιακό εργαλείο** και όχι ως μια ακόμη γραφειοκρατική δομή.

Θα πρέπει να παρέχει ψηφιακές καταγραφές, οδηγούς χρήσεων και μια κοινή, επιθετική γραμμή διεκδίκησης πόρων.

3. Θεσμικές και Νομοθετικές Προτάσεις

- **Δικαίωμα Χρήσης αντί Ιδιοκτησίας:** Κατατέθηκε πρόταση για ένα νομοθετικό πλαίσιο (σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος) που θα επιτρέπει στους Δήμους να αποκτούν τη **χρήση εγκαταλελειμμένων κτιρίων** για αποκατάσταση και επανάχρηση, παρακάμπτοντας το υψηλό κόστος της απαλλοτρίωσης ή της αγοράς.
- **Πολυεπίπεδη Χρηματοδότηση:** Προτάθηκε η διεκδίκηση πόρων όχι μόνο από το Υπουργείο Πολιτισμού, αλλά και από τα Υπουργεία **Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας**. Επίσης, προτάθηκε η δέσμευση του **1% του προϋπολογισμού των δημοσίων έργων** για την προστασία ιστορικών υποδομών, κατά το πρότυπο άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

4. Αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Πόρων

- **Πρόγραμμα Creative Europe:** Προτάθηκε η ενεργός συμμετοχή των Δήμων σε ευρωπαϊκά προγράμματα (Small, Medium και Large scale projects) για τη διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων που μπορούν να καλύψουν από 200.000€ έως 2.000.000€.
- **Διεθνής Δικτύωση:** Τονίστηκε ότι η ένταξη των Δήμων σε φερέγγυα ευρωπαϊκά δίκτυα (όπως η Ευρωπαϊκή Διαδρομή Βιομηχανικής Κληρονομιάς) αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες έγκρισης των αιτήσεων χρηματοδότησης.

5. Τεχνική Υποστήριξη και Καταγραφή

- **Συστηματική Καταγραφή:** Οι Δήμοι οφείλουν να ξεκινήσουν άμεσα τον εντοπισμό και την τεκμηρίωση του βιομηχανικού τους αποθέματος, συμπεριλαμβανομένου του μηχανολογικού εξοπλισμού και των αρχείων.
- **Προστασία Κτιρίων άνω των 100 ετών:** Επισημάνθηκε η ανάγκη αυστηρής τήρησης της νομοθεσίας που απαγορεύει την αβίαστη κατεδάφιση κτιρίων άνω των 100 ετών, ακόμη και αν κριθούν επικίνδυνα.